

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio Amstelland

Diemen

Datum: 4 februari 2020

Locatie: Gemeentehuis Diemen

Inleiding

Dit is het verslag van de bijeenkomst van de gemeente Diemen van 4 februari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in de gemeente als onderdeel van de deelregio Amstelland. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) Lokale kracht, (2) Energiestad en dorp, (3) Kostenefficiënt

De scenario's zijn gemaakt door de gemeenten, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

Er hebben circa 35 mensen deelgenomen aan de bijeenkomst: raadsleden, bewoners, stakeholders, Alliander, de directeur van Energie Samen, vertegenwoordigers van de provincie en de energieregio, en personen van natuur- en milieuorganisaties.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 29 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Zuid worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	5
Scenario banner	7

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio Amstelland zijn er drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) *Lokale kracht*, (2) *Energiestad en dorp* en (3) *Kostenefficiënt*.

Het scenario *Lokale kracht* richt zich vooral op het betrekken van inwoners en lokale bedrijven bij de energietransitie. Samen bundelen zij de krachten om lokaal elektriciteit op te wekken. In het kort zijn de belangrijkste uitgangspunten:

- De energietransitie is voelbaar en zichtbaar in de directe leefomgeving.
- De initiatieven van inwoners en lokale bedrijven dragen bij aan het versterken van de leefomgeving.
- Opbrengsten van deze initiatieven vloeien terug naar de lokale gemeenschap en worden gebruikt voor het ontwikkelen van natuurgebieden en het versterken van recreatiefuncties.

Het scenario *Energiestad en dorp* richt zich vooral op het optimaal benutten van het stedelijk gebied voor het produceren van energie. In het kort zijn de belangrijkste uitgangspunten:

- Er wordt optimaal ingezet op het combineren van functies en efficiënt ruimtegebruik.
- De koppelkansen zijn alleen gezocht binnen het stedelijk gebied. Het landelijk gebied wordt zo min mogelijk gebruikt.
- Aan de stadsranden worden zonneparken geplaatst in combinatie met natuurontwikkeling wat zorgt voor een nieuwe overgang tussen stad en land.

Het scenario *Kostenefficiënt* richt zich vooral op het laag houden van de kosten en het zo optimaal gebruiken van de huidige infrastructuur. In het kort zijn de belangrijkste uitgangspunten:

- Bestaande elektriciteitsinfrastructuur en de nabijheid van vraag en aanbod bepalen het toekomstige landschap.
- Windturbines worden geplaatst op locaties waar nog netwerkcapaciteit is. Dit gebeurt in combinatie met zonnevelden om de infrastructuur zo optimaal mogelijk te benutten.
- Inwoners worden gezien als klant.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Kansrijke locaties in de regio Amstelland:

- Rondom het PEN-eiland in het IJmeer (Vattenfall): dit zijn koelwaterkanalen zonder ecologische functie. Dit biedt kansen voor drijvende zonnevelden.
- Windturbines op het Vattenfall-terrein.
- De gebieden tussen spoor en snelwegen.
- Diemer Vijfhoek (bij de centrale) benutten, zo kan elektriciteit worden opgewekt waar het gebruikt wordt en dat is kostenefficiënt.
- VVE-flatgebouwen Julianaplantsoen zijn zeer geschikt voor zonnepanelen.
- Windmolens als kunst, bijvoorbeeld in het Diemberbos.
- Het Tennet-terrein, in ieder geval voor zonnepanelen en misschien ook voor windturbines.

Techniek en innovatie:

- Het idee voor een kleinschalige kerncentrale wordt geopperd. Details over de mogelijke locatie (Nuon terrein, zie kaart) worden gedeeld, als ook over de opwekking en kosten hiervan: een 400 kW Mini Nuclear Power, met een opwekking van 455 KWh. De kosten hiervan bedragen 0,07-0,09 per KWh.

Aandachtspunten:

- Vogeltrekroutes dienen worden ontzien.
- Weidevogels/ broedvogels leven in de polders; hier moet aandacht voor zijn.
- Hoe krijgen we VvE's enthousiast om zonnepanelen op hun gebouwen te plaatsen?
- Energie besparen door isolatie te stimuleren is ook goed voor het bod.

Gesprek over de scenario's en bouwstenen:

Gesprek over de scenario's:

De uitgangspunten van het scenario '*Lokale Kracht*' werden het meest positief beoordeeld, omdat burgers en natuur daarvan profiteren.

"Één effect werd niet helemaal goed begrepen: hoe kan de biodiversiteit vooruitgaan als je ergens een zonneweide plaatst? De uitleg is dat als je een agrarisch veld neemt, waar normaal gesproken maar één gewas kan groeien, en dat transformeert tot een zonneweide waar wel wat afstand tussen de panelen is, dat daar dan van alles kan groeien en bijvoorbeeld insecten en vogels nieuwe leefruimte krijgen. Zo kan een zonneweide wel leiden tot een toename van de biodiversiteit. Daar waren mensen wel wat sceptisch over."

Door te kijken naar de mogelijkheden voor het opwekken van hernieuwbare energie vanuit het scenario lokale kracht "ontstaat het meeste draagvlak en is het een mooie ambitie, hoewel meer afstemming en samenwerking nodig is".

Er werden geen blauwe stickers geplakt vanuit het scenario '*Kostenefficiënt*'. Er is een groot verantwoordelijkheidsgevoel in Diemen voor de natuur. Genoemd wordt dat eventuele winsten die vanuit dit scenario gedacht ontstaan, eventueel aangewend kunnen worden voor de natuur.

Enkele deelnemers stelden voor een combinatie te maken:

- *Lokale kracht* als principe
- *Kostenefficiënt*, maar niet in natuurgebieden
- *Energiestad en Dorp*, om bestaande 'rommelgebieden' te benutten

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

De grootste consensus was er over:

- **Zonnepanelen op grote daken.**
- **Zonnepanelen op geluidsschermen.**
- **Zon op spoorbermen** kan ook rekenen op steun, met daarbij de opmerking dat bestaande tuintjes moeten blijven. En een aandachtspunt is dat ringslangen er overwinteren.
- Bij **Wind langs snelwegen** is de opmerking geschreven: '*maar niet bij woonwijken*'

Over gemixte bouwstenen (bouwstenen met zowel groene als oranje stickers):

Hierop werd verschillend gereageerd:

- Er is discussie over **windturbines bij bos**
 - Wel: Bij een combinatie met snelwegen, die ook door het bos lopen, dan heb je er qua beleving door het bos de minste last van. Als je door het bos loopt word je niet heel erg geconfronteerd met windturbines.
 - Voorwaarde: uitzoeken wat het effect is op vleermuizen en vogeltrekroutes
 - Niet: er zijn al veel snelwegen en spoorwegen door Diemen, er is dus veel geluid en activiteit. Het is geen goed idee om extra activiteit toe te voegen aan de weinige stukjes groen die Diemen heeft.

- **Zon op parkeerplaatsen** krijgt veel steun, maar ook een oranje sticker door één groepje. De deelnemers van dit groepje hadden hier geen consensus over. Eén van de tegenstanders licht toe: “het is jammer als iets nieuws gebouwd wordt, specifiek om daar auto’s onder te plaatsen en zonnepanelen op te installeren.” Geantwoord wordt dat het idee is om zonnepanelen op bestaande parkeerplaatsen te plaatsen. Andere deelnemers noemen de volgende aandachtspunten:
 - Veel parkeerplaatsen hebben bomen en dus schaduw.
 - Wat is het nut van overdekking voor de auto? Er zijn al autodaken met PV erin.

- **Windturbines langs bedrijventerreinen**, met als toegevoegde opmerking: de Diemervijfhoek benutten. Voorstanders vinden dit een goed idee vanwege kostenefficiëntie: de elektriciteit opwekken waar het ook meteen gebruikt kan worden. Naast de centrale lijkt dan efficiënt.

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

De bouwstenen waar de meerderheid bezwaren tegen heeft:

- Deelnemers waren kritisch over **zonnepanelen op agrarische gronden in de buffer langs woonkernen i.c.m. parkontwikkeling**. Ook al staat hier bij dat parkontwikkeling een voorwaarde is, toch merkt een deelnemer op “*we hebben al zo weinig groen*”.
- Er is ook geen enthousiasme voor **zonnepanelen rondom natuur i.c.m. windturbines en natuurontwikkeling**. Hier wordt opgemerkt: “*hoewel een toename van biodiversiteit mogelijk is, toch liever niet.*”
- **Zon op water in combinatie met recreatie**: hier maken deelnemers zich zorgen over ongewenste schaduw. Zonder licht is er namelijk op de lange termijn geen plantengroei meer in het water.

Overige opmerkingen m.b.t. bouwstenen:

Eén van de aanwezigen vraagt of het nuttig zou zijn om het IJsselmeer te gebruiken voor windturbines. Op het water is namelijk vaak veel wind. Geantwoord wordt dat een aantal regio’s aan het IJsselmeer grenzen, met bouwstenen zoals “windturbines op het IJsselmeer” of “windturbines op het Gooimeer”

Scenario banner

SCENARIO 1: Lokale kracht				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op grote daken		5	0	
Zon op agrarische gronden:	In buffer woonkernen i.c.m. parkontwikkeling	0	3	
	Droogmakerij i.c.m. windturbines en natuurontwikkeling	0	2	
	Rondom natuur i.c.m. windturbines en natuurontwikkeling	0	4	
	In buffer bedrijventerreinen i.c.m. natuurontwikkeling			X
Zon op water	I.c.m. recreatie	0	1	
Zon op gevel	Van bedrijven			X
Wind				
Zoekgebied wind:	In droogmakerij i.c.m. zon en natuurontwikkeling	0	1	
	Langs snelwegen	3	0	
	Bij bos	3	4	
	Bij bedrijventerreinen	1	2	

SCENARIO 2: Energiestad en dorp				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op grote daken		3	0	
Zon op parkeerplaatsen	In bebouwd gebied	4	1	
Zon op agrarische grond:	In buffer (100m) van woonkern i.c.m. natuurontwikkeling	0	3	
	In glastuinbouwgebied			X
Zon op gevels		2	0	
Zon boven snelweg	Alleen in stedelijk gebied	2	1	
Zon op spoorwegberm		3	0	
Zon op geluidschermen		7	0	
Licht doorlatende panelen op kassen				X
Wind				
Zoekgebied wind:	Wind in glastuinbouwgebied			X
	Wind langs snelweg	1	0	

SCENARIO 3: Kostenefficiënt				
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt
Zon				
Zon op daken		1	0	
Zon op agrarische grond:	I.c.m. windturbines waar netwerkcapaciteit is	0	1	
	Zon rondom tussenspanningsstation			X
	Zon rondom bedrijventerreinen			X
Zon op parkeerplaatsen		1	0	
Wind				
Zoekgebied wind:	Wind waar capaciteit in het netwerk is	0	4	
Repoweren bestaande turbines				X